

I. i D. A. Murata, takogjer u slavu Boškovića.

Črtice o R. Boškoviću — prema pučkoj predaji napisao Vuk V. Vukasović.

Dva ljetnikovca (črtica) — nap. A. Anić.

Pridodana je kao treći dio: „Kratka kronika katol. društva Bošković“ u Dubrovniku, koju ćemo drugom zgodom napose priopćiti, jer to u istinu i za slušuje.

Kao što unutarnja sprema tako i vanjski oblik ove spomenice — urešene takogjer sa 8 krasnih slika — uprav je privlačiv, pa dok čestitamo uglednom dubr. kat. društvu „Bošković“ na tako uspjelom djelu, preporučujemo u velike svakomu, da nabavi ovu spomenicu. Cijena je neznatna, samo 2 K. poštom 20 fil. više, a nabavlja se kod nakladnika: Katoličko društvo „Bošković“ u Dubrovniku.

Gregorij Pečjak: Katoliška etika: Življenje po katoliški veri. Ljubljana, Katoliška Bukvarna, 1911. str. 240, cijena vez. K 2'80.

Ovo je treći dio „Katoliškega verouka“ za slov. više gimnazije. Prvi dio „Resničnost katoliške vere“ napisao je dr. Ivan Svetina, drugi dio „Resnice katoliške vere“ i treći dio je napisao dr. Pečjak.

Danas, gdje vlada sila raznih nazora u etičkom pogledu, od potrebe je temeljita katol. etika, koja se obazire na savremeno shvaćanje i neispravne etičke nazore. To je sigurno osjetio i dr. Pečjak — stoga je i izdao ovu knjigu, koja nije samo za školsku porabu, nego — gotovo bih rekao — još više za slov. inteligenciju i u tom svom poduzeću je pisac uspio.

U uvodu Pečjak ukratko govori

o pojmu čudorednog življenja; tom se zgodom obazire na krivovjersku, mudroslovsku i bezbožnu etiku i definira katol. etilu. Samo se djelo raspada u tri veća odsjeka. U prvom odsjeku „Temelj i općenita načela čudoregja“ (str. 3—68) govori o svrsi čovječjeg življenja. Bilo bi zgodno, da je tom zgodom dokazao (str. 8. c.), da nijedno dobro, osim Boga, ne može čovjeka potpunoma zadovoljiti. Zatim raspravlja o slobodnoj volji, o temeljima čudoregja — želio bih, da je ovdje pisac malko jasnije izveo odnošaj naravi Božje spram čudorednog reda, nadalje govori lijepo o naravnom zakonu, savijesti, grijehu i krjepostima. U drugom dijelu (str. 69—156) razlaže čudoredno življenje u odnošaju spram Boga, sebe i bližnjega. U ovom dijelu mi se osobito svigljaju poglavlja o vjeri, postu, o izobrazbi uma i radu. Treći dio (str. 157 do 192) pokazuje, kako su čovjeku potrebni sakramenti, ako hoće da izvršuje cijeli naravni zakon. Ovomu dijelu nema prigovora — ali meni bi se bolje svigljao, da je pisac kod pojedinih sakramenata, poimence kod sakramenta pokore, pokazao takogjer sa naravne i psihološke strane veliki upliv sakramenata na naš čudoredni život. Knjizi je dodana mala čitanka, u kojoj osim lijepih ulomaka iz sv. pisma, sv. Augustina i Tome Kemp. imademo dobru raspravu od Pernea „O etici bez vjere u Boga“, i „o socijalnom pitanju“ od A. Ušeničnika. Osobito valja istaknuti opširno i vrsno stvarno kazalo (str. 225—240).

Velika je prednost toga djela, što je — prem je dosta zbijeno pisano — jasno i strogo logičko, uz to ističe upravo one strane

katol. etike, zbog kojih se dan-danas nastoji kršćanstvo kao ne-ćudoredno prikazati. E. L.

Jakob Kavčić: Simbolika v starem zakonu. Maribor 1911. Str. 194.

O čemu je konzistorijalni sa-vjetnik i kanonik Jakob Kavčić kroz više godina raspravljao u „Voditelju“, to je ove godine sa-brao i otisnuo u jednu knjigu pod naslovom: „Simbolika v starem zakonu.“ Simbolika u opće je nau-ka o simbolima. Prema trovrsnim simbolima razlikujemo tri vrsti simbolike: vjersku, znanstvenu i teološku. Vjerska simbolika go-vori o vjerskim simbolima, t. j. o znakovima, kojima se osjetno predočuju vjerske ideje. Znanstvena simbolika govori o alegoričkim sim-bolima, t. j. o znakovima, kojima se osjetno predočuju više misli i nauke. Teološka napokon simbo-lika govori o vjeroispovijestima ili simbolima, po kojima se sljedbe kršćanske razlikuju u nauku. Piš-ćeva je nakana, da prikaže vjersku simboliku, i to simboliku kršćanske vjere, s kojom je u tijesnom nu-tarnjem savezu vjera Staroga Za-vjeta. Jedan dio svoje nakane iz-vršio je pisac izdajući „Simboliku Staroga Zavjeta“.

Knjigu svoju razdijelio je pisac tako, da govori najprije o simbo-lici starozavjetnog liturgičkog odi-jela, onda o simbolici liturgičkih osoba, o simbolici starozavjetnih žrtava, o simbolici starozavjetnih obreda kod očišćavanja i napokon o simbolici starozavjetnih praznika.

Knjiga obiluje vrlo zanimljivim gradivom, obuhvata tako reći svu sv. arheologiju Staroga Zavjeta razjašnjenu i protumačenu. Što daje knjizi osobitu vrijednost, jest znanstvena obradba. Pisac navodi

za svaku stvar mjesto u sv. Pi-smu, gdje se spominje. Važnije citacije navodi u originalnom tek-stu hebrejskom ili u grčkom pri-jevodu Septuaginte. Za važnije svoje tvrdnje navodi vrela ili pri-znate auktoze. Knjiga je tim za-nimljivija, što se pisac tumačeći starozavjetnu liturgiju osvrće uvi-jek i na liturgiju drugih pogan-skih naroda istočnih i zapadnih. Tako n. pr. kod krvnih žrtava u Starom Zavjetu (s. 59—65) čini pisac prekrasnu poredbu sa sličnim žrtvama kod Kartazana, Grka, Rimljana, Egipćana i Perzijanaca. Poregjujuć tako žrtve kod raznih naroda dolazi vrlo lijepo i na-ravski do zaključka, koje su bitne oznake krvne žrtve i koje im je znamenovanje.

Simbolika Kavčićeva može iz-vršno poslužiti bogoslovcima, koji uče uvod u knjige Staroga Za-vjeta; a i oni, koji se bave No-vim Zavjetom, naći će tu obilje stvari. Ta u Novom Zavjetu vrši Spasitelj propise starozavjetne li-turgije. Kavčić se posebice obraća i k Novome Zavjetu. Tako n. pr. o samoj vazmenoj večeri Spasite-ljevoj govori u punih 15 stranica. Knjiga može dobro poslužiti i propo-vjednicima, kad im je tumačiti koju stvar iz starozavjetne liturgije. Dobra priregledna razdioba kao i stvarno kazalo čini, te je lako u knjizi potraživati.

Dr. K. Dočkal.

Vosen-Kaulen: Rudimenta linguae hebraicae. Recognita et aucta a. Jac. Schumacher: Fri-burgi Brisgoviae, Herder 1911. 9. izd. str. XII.— 171. cijena ne-vez. 250 vez. 3 Kr.

Djelo je razdijeljeno na dvije knjige, kojima je dodan predgo-vor. U predgovoru govori o se-